

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Miljø- og Fødevareklagenævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

FREDNINGSNÆVNET>

FRÉDEDE AREALER

Kommune: Gram

Ejerlav: Højrup

Matr.nr.: 5,120,121,186

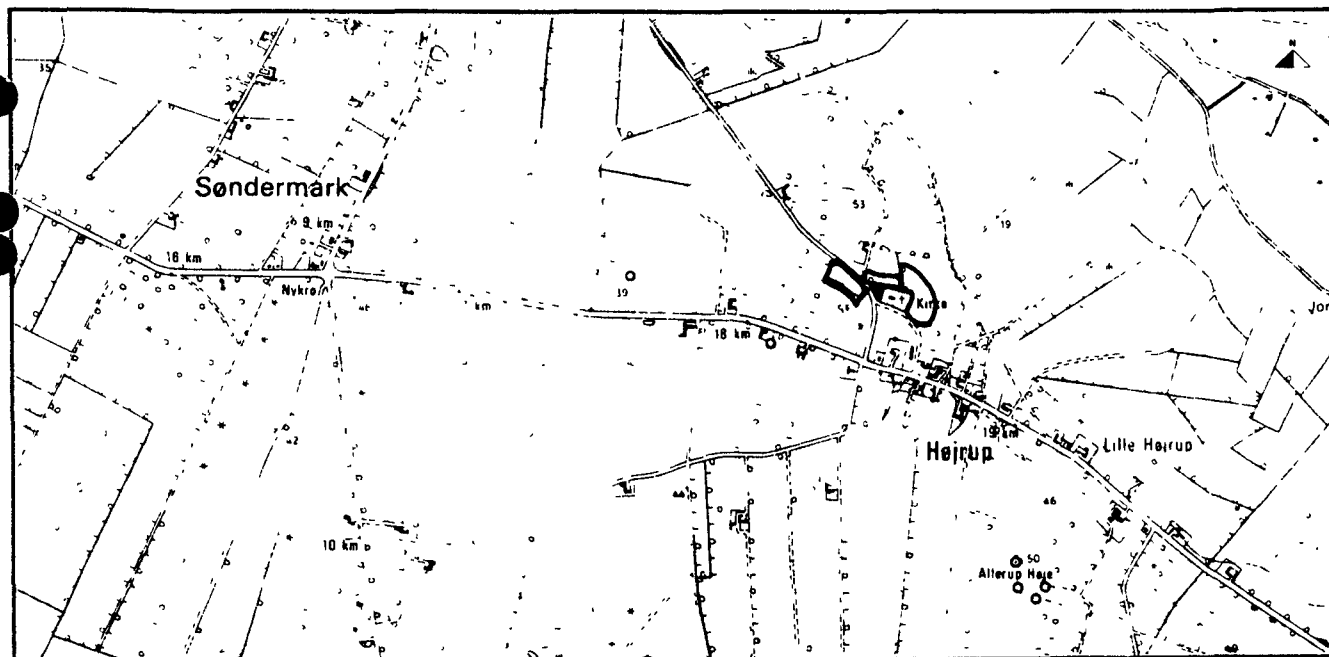
Lokalitet: Højrup kirkes omgivelser.

J.nr.:

F.N. j.nr.:

O.F.N.j.nr.:

F.P.U.j.nr.: 540-91-51-78

Reproduceret af Sønderjyllands Amtsråd med tilladelse (A400/76) af Geodætisk Institut.

Kort nr.: 1112 I SØ

Bekendtgjort:

Fredningsdeklaration: 6.12.1952
Fredningsnævnskendelsesdato: 7.7.1953

Overfredn.nævnets kendelsesdato:

Arealstørrelse:

Interessezone: II (landområde af storinteresse)

Formål: Sikre kirkens frie beliggenhed.

Skala: 1:25.000

Sagsrejser:

Kort udarbejdet dato: 20.6.1979

Kort revideret dato:

Ejerforhold: Private og Menighedsrådet

Påtaleret: Naturfredningsnævnet og
Menighedsrådet

Diverse: Matr. 120 og 121: Så længe arealet administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirkeministeriet - efter indhentet erklæring fra fredningsnævnet - afgørelse om nyplacering af bygninger samt byggeplaner for disse, for så vidt bygningerne benyttes til brug for landbrugsdrift eller til andre kirkelige formål.

Indhold:

Arealerne må ikke bebygges og ikke beplantes således at udsigten til kirken kan lægges midlertidigt eller vedvarende. Der må ikke opsættes skure, udsalgssteder, bodor og egne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lign. Der må ikke opsættes toiletter, hønse-nuse, pelsdyrfarme, hundegårde eller lign., sprøjtehus, benzinstationer, transformatorstationer eller master til el-ledninger.

Højrup bd. IV bl. 20,
art. nr. 5 Højrup ejer-
lav og sogn.

Anmelder: NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
TØNDER AMTSRAADSKREDS

Fredningsservitut.

Stempel- og gebyrfri
lov nr. 140/1937.

For at sikre den frie beliggenhed af **Højrup kirke** kirke og for at kirkens og kirkegårdens omgivelser altid kan fremtræde så værdigt som muligt og efter forhandlinger med de kirkelige myndigheder og naturfredningsnævnet for Tønder amtsråds-kreds erklærer undertegnede **grdr. H. Chr. Schmidt, Højrup,**

som ejer af ejendommen art. nr. 5 Højrup ejerlav,

mig herved villig til at lade et areal af denne ejendom frede.
Arealet betegnes således:

Parc. 14 krtbl. 6 nord for kirken.

En bræmme paa 50 meter langs parcellens sydlige skel til parc. 110/3 krtbl. 6.

Fredningen har følgende indhold:

Ejheller maa de
Arealerne må ikke bebygges ~~xxxx~~ eller beplantes således, at udsigten til kirken ødelægges midlertidigt eller vedvarende. Der må ikke på arealerne opsættes skure, udsalgssteder, boder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende. Ejheller må der på arealet opsættes toiletter, hønsehuse, pelsdyrfarme, hundegårde eller lignende, sprøjtehuse, benzinstandere, transformatorstationer eller master til elektriske ledninger.

For fredningen ydes ingen erstatning.

Fredningen tiltrædes af Tønder amts fredningsnævn, og grundejeren tillader, at fredningsservituten uden udgift for ham tinglyses på den fornævnte ejendom som vedrørende de foran angivne parceller og med oprykkende prioritet næst tidligere og samtidig hermed tinglyste hæftelser og byrder, hvorom henvises til ejendommens blad i tingbogen,

Påtaleberettiget efter denne servitut er naturfredningsnævnet for Tønder amtsrådskreds og menighedsrådet for **Højrup** sogn hver for sig.

Højrup, den 17^e sept. 1952.

sign. Hans Schmidt.

Foranstaaende fredningsdeklaration tiltrædes.

**Naturfredningsnævnet
for**

Tønder amt , den 20^e november 1952.

**sign. Engelstoft.
fmd.**

**sign. E. Faaske
sognevalgt medlem.**

Tinglysningsattest af 6/12 1952.

Naturfredningsnævnet Atskriftens rigtighed bekræftes.

for
Tønder amt den 22/2 1953.

Højrup bd. V bl. 48,
art. nr. 186, 284 og
369 Højrup ejerlav
og sogn.

Anmelder: NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
TØNDER AMTSRAADSKREDS

Fredningsservitut.

Stempel- og gebyrfri
lov nr. 140/1937.

For at sikre den frie beliggenhed af **Højrup kirke**
kirke og for at kirkens og kirkegårdens omgivelser altid kan
fremtræde så værdigt som muligt og efter forhandlinger med de
kirkelige myndigheder og naturfredningsnævnet for Tønder amts-
rådsreds erklærer undertegnede **enke Marie Clausen, Højrup,**

som ejer af ejendommen art. nr. 186 Højrup ejerlav,

mig herved villig til at lade et areal af denne ejendom frede.
Arealet betegnes således:

En bræmme paa 100 meter langs parc. 127/24 krtbl. 6 langs grænsen
til parc. 110/3, fra grænsen til parc. 14 og til grænsen til parc.
15, begge af samme kortblad.

Fredningen har følgende indhold:

Ejheller maa de
Arealerne må ikke bebygges ~~eller~~ beplantes således, at ud-
sigten til kirken ødelægges midlertidigt eller vedvarende. Der
må ikke på arealerne opsættes skure, udsalgssteder, boder, vogne
til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende. Ej-
heller må der på arealet opsættes toiletter, hønsehuse, pelsdyr-
farme, hundegårde eller lignende, sprøjtehuse, benzinstandere,
transformatorstationer eller master til elektriske ledninger.

For fredningen ydes ingen erstatning.

Fredningen tiltrædes af Tønder amts fredningsnævn, og grundejeren tillader, at fredningsservituten uden udgift for ham tinglyses på den fornævnte ejendom som vedrørende de foran angivne parceller og med oprykkende prioritet næst tidligere og samtidig hermed tinglyste hæftelser og byrder, hvorom henvises til ejendommens blad i tingbogen,

Påtaleberettiget efter denne servitut er naturfredningsnævnet for Tønder amtsrådsreds og menighedsrådet for **Højrup sogn** hver for sig.

Højrup, den 17' sept. 1952.

sign. Marie Clausen.

Foranstaaende fredningsdeklaration tiltrædes.

**Naturfredningsnævnet
for**

Tønder amt , den 20' november 1952.

**sign. Engelstoft
fmd.**

**sign. E. Paaske
sognevalgt medlem.**

Tinglysningspåtegning af 6/12 1952.

Naturfredningsnævnet
for
Tønder amt.

**Afskriftens rigtighed bekræftes.
den 12/1 1953.**

FREDNINGSNÆVNET >

Højrup bd. IV bl. 13,
art. nr. 120 samt
Højrup bd. V bl. 35,
art. nr. 121 Højrup
ejerlav og sogn.

Anmelder: NATURFREDNINGSNÆVNET FOR
TØNDER AMTSRAADSKREDS

Fredningsservitut.

Stempel- og gebyrfri
lov nr. 140/1937.

For at sikre den frie beliggenhed af **Højrup kirke** kirke og for at kirkens og kirkegårdens omgivelser altid kan fremtræde så værdigt som muligt og efter forhandlinger med de kirkelige myndigheder og naturfredningsnævnet for Tønder amtsråds-kreds erklærer undertegnede **menighedsraad for Højrup sogn** **via Højrup præstembede og kirkes vegne,**

som ejer af ejendommen art. nr. 121 af Højrup ejerlav, Højrup præstembede og art. 120 Højrup ejerlav, Højrup kirke,

mig herved villig til at lade et areal af denne ejendom frede.

Arealet betegnes således:

Parcel 112/13 krtbl. 8, art. 121 - den del af parcellen, der ligger indenfor en afstand af 100 meter fra vejen parcel 109/34 - dog kun på strækningen fra det punkt, hvor vejen støder til det nordøstlige hjørne af parcel 111/17 krtbl. 8 og til det punkt, hvor vejen støder til den nordlige spids af parcel 110/3 krtbl. 6.
Parcel 110/3 krtbl. 6 - art. 120. Hele parcellen,

Fredningen har følgende indhold: **Ejheller man de**

Arealerne må ikke bebygges ~~eller~~ beplantes således, at udsigten til kirken ødelægges midlertidigt eller vedvarende. Der må ikke på arealerne opsættes skure, udsalgssteder, boder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende. Ejheller må der på arealet opsættes toiletter, hønsehuse, pelsdyrfarme, hundegårde eller lignende, sprøjtehuse, benzinstandere, transformatorstationer eller master til elektriske ledninger.

For fredningen ydes ingen erstatning.

For fredningen gælder de indskrænkninger, som kirke-
ministeriet i den nedenfor påtegnede godkendelse maatte tage.

Fredningen tiltrædes af Tønder amts fredningsnævn, og grund-
ejereren tillader, at fredningsservituten uden udgift for ham
tinglyses på den fornævnte ejendom som vedrørende de foran an-
givne parceller og med oprykkende prioritet næst tidligere og
samtidig hermed tinglyste hæftelser og byrder, hvorom henvises
til ejendommens blad i tingbogen, **idet kirkeministeriets god-
kendelse af servituten forbeholdes.**

Påtaleberettiget efter denne servitut er naturfrednings-
nævnet for Tønder amtsrådsreds og menighedsrådet for **Højrup**
sogn hver for sig.

Det attesteres af menighedsrådets formand ved hans under-
skrift herpå, at denne servitut er underskrevet af samtlige med-
lemmer af menighedsrådet.

Menighedsrådet for Højrup sogn, den 12/12 1952.

Maurits Møller, Nic. A. Jørgensen, Chr. Formansen,
Nads Haase, Marc. Thomsen, Alfred Christensen,
M.P. Fredensborg, M.C. Hansen.

Det tiltrædes, at nærværende fredningsdeklaration tinglyses
som servitutstiftende på art.nr.121 af Højrup ejerlav, Højrup
præstebødder og art.nr.120 Højrup ejerlav, Højrup kirke, uden ud-
gift for præstebødderet, dog med følgende forbehold:

Saa længe det pågældende areal administreres af de kirkelige
myndigheder, træffer kirkeministeriet, dog efter indhentet erklæ-
ring fra fredningsnævnet, afgørelse om nyplacering af bygninger
på præstegaardsjorden og tillige om selve byggeplanen for disse,
for så vidt bygningerne skal benyttes til driften af præstegaardens
jorder, til brug for præsten eller i det hele tjener kirkelige
formål.

Kirkeministeriet, den 24' juli 1953.

P. M. V.

E. B.

sign. N. Døttlefsen.

Foranstående fredningsservitut tiltrædes.

Naturfredningsnævnet , den 6' august 1953.

for

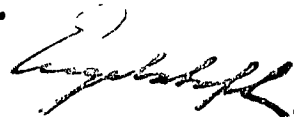
Tønder amt.

sign. Engelstoft.
fmd.

Tinglysningspåtegning af 7/8 1953.

Tønder amt.

Afskriftens rigtighed bekræftes.
den 22/8 1953.

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMT

Dommerkontoret, Nørregade 31,

6270 Tønder.

Telf. 74 72 22 05.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

2 APR 1997

REG. NR. 1960.04.

Den 18. april 1997 kl. 11,00 afholdt **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt** møde ved Højrup Kirke med formanden, dommer S.A. Koustrup, det amtsrådsvalgte medlem Thomas Lauritsen, Christiansfeld, og det kommunalvalgte medlem Johannes Ravn, Gram kommune.

Der behandledes:

97
J.nr. 11/67 *Ansøgning fra gårdejer Poul R. Clausen, Højrup, 6510 Gram, om tilladelse til at opføre et enfamiliehus (aftægtsbolig) på matr.nr. 718 Højrup og om tilplantning af restarealet med juletrær.*

§ 50 - Kirkefredning -

For Sønderjyllands amt mødte Kjeld Kabel.

For Ribe Stift mødte F. Brandi Hansen.

For Gram kommune mødte Kaj Tonnesen.

For Danmark Naturfredningsforenings lokalkomité mødte Ole Brink, Knud Rasmussen og Henning Duedahl.

Ansøgeren var til stede.

Omfanget af den eksisterende fredning blev påvist i marken.

Kaj Tonnesen oplyste, at Gram kommune godkender, at aftægtsboligen bliver opført på matr. nr. 718 indenfor det kirkefredede areal.

Skov- og Energi ministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr SN 1996-1211/8-0001

Akt. nr. 14

BT

Repræsentanterne fra Danmarks Naturfredningsforenings lokal-komité kunne ligelede godkende dette.

Brandi Hansen oplyste, at Kgl. bygningsinspektør Niels Vium ikke kunne gå ind for en bebyggelse det pågældende sted.

Alle de mødte var enige om, at der ikke burde gives ansøgeren tilladelse til at tilplante noget af arealet med juletrær.

Efter en nøje besigtigelse af matr.nr. 718, der er et markareal beliggende syd for kirken, men adskilt fra kirken og kirkegården ved en grusvej (en privat fællesvej), var der enighed om, at der i den sydlige del af marken ind imod en eksisterende bebyggelse kunne placeres et parcelhus i et plan, uden at dette på nogen måde vil tage udsigten til kirken.

Fredningsnævnets afgørelse:

Da opførelse af en aftægtsbolig i et plan på den sydlige del af matr.nr. 718 Højrup ikke vil stride imod fredningens formål, meddeler nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 tilladelse til, at der opføres et etplans enfamiliehus på dette matr.nr. indenfor et byggefelt på 40 meter regnet mod nord fra et levende hegn, og dette hegns forlængelse og 50 m mod vest fra skæringspunktet mellem grusevejen og det levende hegns forlængelse. En evt. hæk eller et stakit om boligen skal placeres indenfor byggefeltet.

Derimod afslår nævnet ansøgningen om tilplantning af restarealet med juletrær.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 66 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dato.

S.A. Koustrup

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheden.

Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til **Fredningsnævnet for Sønderjyllands amt, Dommerkontoret, Nørregade 31, 6270 Tønder**, der videresender klage til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

Fredningsnævnet for Sydjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 9968 8800

E-mail: esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

25. november 2015
J.nr. FN SJS 31/2015

J. nr.: FN SJS 31/2015: Ansøgning fra Anna og Niels Abben om opførelse af en 79 m² stor dobbeltgarage med redskabsrum på matr. nr. 1046 Højrup, beliggende Buen 1, 6510 Gram

Fredningsnævnet har den 13. august 2015 modtaget en ansøgning fra Haderslev Kommune på vegne Anna og Niels Abben om opførelse af en 79 m² stor dobbeltgarage med redskabsrum på matr. nr. 1046 Højrup, beliggende Buen 1, 6510 Gram.

Der er på ejendommen tinglyst en fredningsdeklaration af 7. august 1953, der skal sikre den frie beliggenhed af Højrup Kirke.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele afslag til ansøgningen som beskrevet under afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund

Af fredningsdeklarationen af 7. august 1953 fremgår blandt andet:

"For at sikre den frie beliggenhed af Højrup Kirke og for at kirkens og kirkegårdens omgivelser altid kan fremtræde så værdigt som muligt og efter forhandlinger med de kirkelige myndigheder og naturfredningsnævnet for Tønder amtsrådskreds erklærer undertegnede ... som ejer af ejendommen mig herved villig til at lade et areal af denne ejendom frede.

...

Fredningen har følgende indhold:

Arealerne må ikke bebygges, ej heller maa de beplantes således, at udsigten til kirken ødelægges midlertidigt eller vedvarende. Der må ikke på arealerne opsættes skure, udsalgssteder, boder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende. Ejheller må der på arealet opsættes toiletter, hønsehuse, pelsdyrfarme, hundegårde eller lignende, sprøjtehuse, benzinstandere, transformatorstationer eller master til elektriske ledninger."

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 22. oktober 2015, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

I protokollen fra mødet fremgår:

”Mødt var:

Ansøger Niels Abben.

For Haderslev Kommune Sonja Lorentzen.

For Sønderborg Provsti Helge Jacobsen.

For Haderslev Stift Margrethe Wind.

For Danmarks Naturfredningsforening Jørgen Clausen.

Der blev fremlagt:

1. Disensationsansøgning af 13. august 2015 med bilag.

Fredningsnævnets formand redegjorde for ansøgningen og de relevante dele af fredningsbestemmelserne.

Niels Abben redegjorde for ansøgningen. Der er i huset en indbygget garage, men der er på grund af grundens størrelse og da ansøgeren og dennes ægtefælle har 2 biler behov for en dobbeltcarport med tilhørende redskabsrum. Carporten ønskes opført med et fladt, let skrånende tag med sort tagpap. Carporten ønskes opsat mellem det eksisterende hus og kirken som anvist på tegningen vedlagt ansøgningen. Carporten vil blive malet i en mørk koksgrå farve.

Området herunder vejen og indblikket til og fra kirken blev gennemgået.

Jørgen Clausen fandt ikke, at ansøgningen burde imødekommes. Carporten vil være synlig fra kirken og det skrånende tag vil ikke være i harmoni med den eksisterende bygning. Der er tale om en forholdsvis stor carport og tagfladen vil derfor blive meget synlig. Alternativt bør carporten være mindre og placeres længere inde på grunden.

Margrethe Wind oplyste, at der vil komme bemærkninger fra den Kongelige Bygningsinspektør.

Niels Abben oplyste, at han gerne vil være indstillet på at rykke carporten lidt længere ind på grunden, men at han gerne så, at størrelsen på 79 m² blev bibeholdt.

Sagen udsat på indhentelse af en udtalelse fra den Kongelige Bygningsinspektør.”

Friluftsrådet har i mail af 9. oktober 2015 oplyst, at de ikke har bemærkninger til ansøgningen.

Den Kongelige Bygningsinspektør Niels Vium har den 27. oktober 2015 blandt andet skrevet:

” Når det ikke kan anbefales, at der gives dispensation til opførelsen, skyldes det carportens udformning og dens størrelse.

...

Såfremt der fortsat ønskes opført en carport på stedet, må der fremsendes et projekt, som viser en mindre bygning, som reduceres i størrelsen til ca. 50 m² svarende til en dobbelt carport på ca. 36 m² og et redskabsrum på ca. 14 m². Ligeledes må fremsendes et revideret projekt, som har en bedre arkitektonisk tilpasning til stedet hvad angår formen på carporten, materialeholdingen og farvesætningen.

Et sådant projekt, som jeg vil anbefale bliver udarbejdet i samarbejde med et arkitektfirma, må fremsendes til myndighedernes behandling.”

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Praksis med hensyn til at meddele dispensation til kirkeomgivelsesfredninger er restriktiv, især hvis det drejer sig om nye bygninger og det ikke er kirken selv, der er ansøger.

Fredningsnævnet er enig i den Kongelige Bygningsinspektørs bemærkninger. Den ønskede carport er for stor og er ikke tilpasset arkitektonisk til stedet. Det ansøgte findes derfor at stride mod fredningens formål. Der meddeles derfor afslag til det ansøgte.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Borgere, virksomheder, myndigheder og organisationer skal indsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal via borger.dk eller virk.dk.

Der er et direkte link til borger.dk og virk.dk via forsiden på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

En klage skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen senest kl. 23:59 på den dag, hvor klagefristen udløber. Det indebærer, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen.

Klageren skal oplyse sit CPR-nummer eller CVR-nummer.

Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside indeholder information om beregning af klagefrister i de tilfælde, hvor en klager anmoder om at blive undtaget fra brug af Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk
Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Syddjylland, Sydlig del
Esbjerg den 25. november 2015

Margit Ø. Laub
Formand

Denne afgørelse er sendt til:

Anna og Niels Abben, Buen 1, 6510 Gram

Haderslev Kommune, post@haderslev.dk

Miljøministeriet Naturstyrelsen/København, nst@nst.dk, sofha@nst.dk, sdj@nst.dk, raf@nst.dk

Kulturarvsstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Museum Sønderjylland, tekr@museum-sonderjylland.dk

Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening/Haderslev, bent.karlsson@mail.dk

Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, famham@live.dk

Dansk Ornitologisk Forening, jorn.vinther.sorensen@gmail.com

Friluftsrådet/Sønderjylland, soenderjylland@friluftsradet.dk

Friluftsrådet/Haderslev, m.martinsen@mail.tele.dk

Haderslev Stift, kmhad@km.dk

Haderslev Domprovsti, haderslev.domprovsti@km.dk

Fredningsnævnet for Sydjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 9968 8800

E-mail: esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

20. april 2016
J.nr. FN SJS 6/2016

J. nr.: FN SJS 6/2016: Ansøgning fra Anna og Niels Abben om opførelse af en dobbelt carport og redskabsrum på matr. nr. 1046 Højrup, beliggende Buen 1, 6510 Gram

Fredningsnævnet har den 2. februar 2016 modtaget en ansøgning fra Haderslev Kommune på vegne Anna og Niels Abben om opførelse af en garage og et redskabsrum på matr. nr. 1046 Højrup, beliggende Buen 1, 6510 Gram.

Det fremgår af sagen, at ejerne ønsker at opføre en dobbeltgarage på 33 m², der ønskes placeret ved siden af den eksisterende carport/garage og et redskabsrum på 23 m², der ønskes opsat i haven sydvest for huset.

Der er på ejendommen tinglyst en fredningsdeklaration af 7. august 1953, der skal sikre den frie beliggenhed af Højrup Kirke.

Fredningsnævnet har besluttet at give Anna og Niels Abben tilladelse til det ansøgte på vilkår som beskrevet under afsnittet ”Fredningsnævnets afgørelse”.

Sagens baggrund

Af fredningsdeklarationen af 7. august 1953 fremgår blandt andet:

”For at sikre den frie beliggenhed af Højrup Kirke og for at kirkens og kirkegårdens omgivelser altid kan fremtræde så værdigt som muligt og efter forhandlinger med de kirkelige myndigheder og naturfredningsnævnet for Tønder amtsrådskreds erklærer undertegnede ... som ejer af ejendommen mig herved villig til at lade et areal af denne ejendom frede.

...

Fredningen har følgende indhold:

Arealerne må ikke bebygges, ej heller må de beplantes således, at udsigten til kirken ødelægges midlertidigt eller vedvarende. Der må ikke på arealerne opsættes skure, udsalgssteder, boder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende. Ej heller må der på arealet opsættes toiletter, hønsehuse, pelsdyrfarme, hundegårde eller lignende, sprøjtehuse, benzinstandere, transformatorstationer eller master til elektriske ledninger.”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 31. marts 2016, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

I mødet deltog formanden, retspræsident Margit Ø. Laub, Esbjerg, det ministerudpegede medlem Kjeld Thamdrup og det kommunalt udpegede medlem Olaf Hansen. Endvidere deltog for Sønderborg Provsti Helge Jacobsen, for Haderslev Stift Margrethe Wind, for Danmarks Naturfredningsforening Jørgen Clausen, Martin Martinsen på vegne Friluftsrådet og ansøgeren Niels Abben.

Fredningsnævnets formand redegjorde for ansøgningen og de relevante dele af fredningsbestemmelserne.

Niels Abben redegjorde for ansøgningen. Der er i huset en indbygget garage, men ansøgeren og dennes ægtefælle har 2 biler og finder, at der er behov for en dobbeltcarport og et redskabsrum. Niels Abben oplyste, at ca. 5 meter af den eksisterende inderste hæk vil skulle fjernes for at få plads til garagen. Garagen ønskes opført som anvist i ansøgningen og i materialer i form af galvaniseret stål beklædt med kunststofmateriale. Beklædningen vil være mørk/brun/koksgrå. Taget ønskes udført i klar plexiglas i 3 lag. Niels Abben anviste endvidere det sted i haven, hvor redskabsskuret ønskes opført. Abben udleverede et foto af et skur og oplyste, at han ønsker skuret opført i samme materialer. Der er tale om et skur beklædt med malede træbrædder og et saddetag med en lille hældning. Han har derudover ikke præcise mål eller oplysninger om materialer på skuret. Da han købte ejendommen, var der allerede opført et skur i haven på samme sted, som han nu ønsker at opføre et nyt skur. Det gamle skur var opført med stålplader.

Margrethe Wind oplyste, at Haderslev Stift har forelagt sagen for Den Kongelige Bygningsinspektør, jf. dennes bemærkninger nedenfor. Stiftet kan tilslutte sig bygningsinspektørens bemærkninger. Der er ingen bemærkninger for så vidt angår redskabsskuret.

Helge Jacobsen oplyste, at man kan acceptere, at der opføres en garage på det anviste sted under forudsætning af, at ejeren lader den yderste hæk gro ca. ½ meter højere op, hvorefter garagen ikke vil kunne ses fra kirken. Der er ingen bemærkninger til, at bygningen ikke ønskes udført i tilsvarende materialer som det eksisterende hus, men tagbelægningen bør være i et materiale, der ikke giver genskin. Provstiudvalget har ingen bemærkninger til skuret.

Jørgen Clausen oplyste, at Danmarks Naturfredningsforening ikke finder, at der bør opføres en garage på stedet, da dette ifølge foreningens opfattelse vil være i strid med fredningens formål. Foreningen finder heller ikke, at der bør gives tilladelse til opførelse af et skur af hensyn til præcedensvirkningen.

Martin Martinsen oplyste, at Friluftsrådet ikke har bemærkninger til ansøgningen.

Den Kongelige Bygningsinspektør Camilla Løntoft Nybye har den 22. marts 2016 blandt andet skrevet:

”...

Af det foreliggende materiale fremgår, at der har været ansøgt om en bygning, placeret relativt synligt mellem Højrup Kirke og den eksisterende bygning på Ejendommen Buen 1, Gram.

Den Kgl. Bygningsinspektør kunne ikke anbefale, at der blev givet dispensation fra fredningsbestemmelsen, og anbefalede at der fremsendtes et nyt projekt med reduceret størrelse og bedre arkitektonisk tilpasning.

Der foreligger nu en ansøgning, hvori der ønskes opført en dobbeltgarage på 33 m² i forlængelse af en eksisterende garage, samt et redskabsrum på 23 m² beliggende i haven sydvest for det eksisterende beboelseshus på grunden.

Det er vor vurdering, at de nu ønskede udbygninger vil være af relativt beskeden størrelse, og beliggenheden er således at de vil være delvis skjult af det eksisterende bolighus og af den eksisterende beplantning på arealet.

Det er ikke muligt ud fra de foreliggende skitser at vurdere den arkitektoniske udformning, især af garagen, som kommer til at ligge så tæt på vestskellet, at den nok vil være synlig fra kirken.

Det må anbefales, at den udformes i overensstemmelse med bygningen i øvrigt, og at der er en vis beplantning på siden mod kirken.

Med disse bemærkninger kan vi anbefale at Stiftet ikke gør indsigelse til det ansøgte.”

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Praksis med hensyn til at meddele dispensation til kirkeomgivelsesfredninger er restriktiv, især hvis det drejer sig om nye bygninger og det ikke er kirken selv, der er ansøger.

Fredningsnævnet har vurderet indsigten til kirken og udsigten fra kirken. Opførelsen af en dobbeltgarage på 33 m² i forlængelse af den eksisterende garage findes ikke at påvirke indsigten til eller udsigten fra kirken nævneværdigt. Fredningsnævnet kan tilslutte sig bemærkningerne fra Den Kongelige Bygningsinspektør for så vidt angår spørgsmålet om materialevalget. Dog findes det af hensyn til indsigten til og udsigten fra kirken bedst, at garagens tag udformes som et let skrånede tag pålagt tagpap, at garagens mure opføres i røde mursten svarende til den eksisterende ejendom, og at beplantningen på siden mod kirken bevares.

Fredningsnævnet finder ikke, at det vil påvirke indsigten til eller udsigten fra kirken, at der opføres et redskabsskur i haven på det anviste sted. Det er imidlertid ikke muligt for Fredningsnævnet at give en dispensation på det foreliggende grundlag, da de præcise mål og materialevalget ikke er endelig klarlagt.

Fredningsnævnet meddeler derfor, at der kan gives dispensation til opførelse af en garage på 33 m² på det anviste sted på vilkår,

at Fredningsnævnet får forelagt et projekt til godkendelse, hvorefter garagens tag udformes som et let skrånede tag pålagt tagpap, garagens mure opføres i røde mursten svarende til den eksisterende ejendom, og beplantningen på siden mod kirken bevares.

Fredningsnævnet meddeler endvidere, at der kan gives dispensation til opførelse af et redskabsrum på det anviste sted på vilkår,

at Fredningsnævnet får forelagt et projekt til godkendelse med de præcise mål og materialevalg.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Borgere, virksomheder, myndigheder og organisationer skal indsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal via borger.dk eller virk.dk.

Der er et direkte link til borger.dk og virk.dk via forsiden på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

En klage skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen senest kl. 23:59 på den dag, hvor klagefristen udløber. Det indebærer, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen.

Klageren skal oplyse sit CPR-nummer eller CVR-nummer.

Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside indeholder information om beregning af klagefrister i de tilfælde, hvor en klager anmoder om at blive undtaget fra brug af Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk
Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

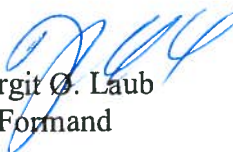
Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Syddjylland, Sydlig del
Esbjerg den 20. april 2016

Margit Ø. Laub
Formand

Denne afgørelse er sendt til:

Anna og Niels Abben, Buen 1, 6510 Gram, abben1@live.dk

Haderslev Kommune, post@haderslev.dk

Miljøministeriet Naturstyrelsen/København, nst@nst.dk, sofha@nst.dk, sdj@nst.dk, raf@nst.dk

Kulturarvsstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Museum Sønderjylland, tekr@museum-sonderjylland.dk

Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening/Haderslev, bent.karlsson@mail.dk

Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, famham@live.dk
Dansk Ornitologisk Forening, jorn.vinther.sorensen@gmail.com
Friluftsrådet/Sønderjylland, soenderjylland@friluftstraadet.dk
Friluftsrådet/Haderslev, m.martinsen@mail.tele.dk
Haderslev Stift, kmhad@km.dk
Haderslev Domprovsti, haderslev.domprovsti@km.dk

**Fredningsnævnet for Sydjylland
Sydlig del**

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 9968 8800

E-mail: esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

29. juli 2016
J.nr. FN SJS 6/2016

J. nr.: FN SJS 6/2016: Ansøgning fra Anna og Niels Abben om opførelse af en dobbelt carport og redskabsrum på matr. nr. 1046 Højrup, beliggende Buen 1, 6510 Gram

Nævnet har i forlængelse af afgørelsen af 20. april 2016 modtaget brev af 27. maj 2016 og brev af 4. juli 2016 med bilag fra Anna og Niels Abben.

I brevet af 4. juli 2016 er vedlagt en tegning og beskrivelse af garagen. Heraf fremgår, at væggene ønskes opført i røde mursten i en højde af 1,4 m. Fundamentet får en størrelse på 5,3 m x 5,4 m. Taget ønskes udført med tagpap med en hældning på 3%. Højden bliver med tag 2,18 m.

I brevet af 27. maj 2016 er vedlagt en tegning og en beskrivelse af redskabsrummet. Heraf fremgår, at redskabsrummet vil få en størrelse på 5,10 m x 4,2 m. Højden bliver på 3 m. Redskabsrummet ønsket beklædt med 19x100 mm trykimprægneret træ. Taget bliver belagt med sort B7 eternitplader. Der installeres en hvid ledhejseport på 250x200 cm, en dør på 90x210 cm og et vindue på 90x70 cm. Gulvet belægges med 10 cm beton. Fundamentet udføres i lecablokke.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet finder, at det fremsendte materiale opfylder de vilkår, nævnet ved afgørelsen af 20. april 2016 har fastsat, hvorfor der meddeles endelig dispensation til opførelse af en garage som ansøgt 28,62 m² på det anviste sted på vilkår,

at garagens tag udformes som et let skrånede tag med en hældning på 3% i overensstemmelse med ansøgningen pålagt tagpap,

at garagens mure opføres i røde mursten svarende til den eksisterende ejendom, og

at beplantningen på siden mod kirken bevares.

Fredningsnævnet meddeler endvidere endelig dispensation til opførelse af et redskabsrum på det anviste sted i haven på vilkår

at redskabsrummet opføres som ansøgt i en størrelse på 5,10 m x 4,2 m. med en højde på 3 m,

at redskabsrummet beklædes med 19x100 mm trykimprægneret træ,

at taget belægges med sort B7 eternitplader,

at der installeres en hvid ledhejseport på 250x200 cm, en dør på 90x210 cm og et vindue på 90x70 cm,
at gulvet belægges med 10 cm beton, og
at fundamentet udføres i lecablokke.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Borgere, virksomheder, myndigheder og organisationer skal indsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal via borger.dk eller virk.dk.

Der er et direkte link til borger.dk og virk.dk via forsiden på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

En klage skal være tilgængelig for førstestansen i Klageportalen senest kl. 23:59 på den dag, hvor klagefristen udløber. Det indebærer, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen.

Klageren skal oplyse sit CPR-nummer eller CVR-nummer.

Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside indeholder information om beregning af klagefrister i de tilfælde, hvor en klager anmoder om at blive undtaget fra brug af Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Esbjerg den 29. juli 2016

Margit Ø. Laub
Formand

Denne afgørelse er sendt til:

Anna og Niels Abben, Buen 1, 6510 Gram, abben1@live.dk
Haderslev Kommune, post@haderslev.dk
Miljø- og Fødevarerministeriet, Styrelsen for vand- og naturforvaltning, svana@svana.dk ; sofha@svana.dk

Slot- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
Museum Sønderjylland, tekr@museum-sonderjylland.dk
Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening/Haderslev, bent.karlsson@mail.dk
Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, finn.borchsenius@sm.au.dk
Dansk Ornitologisk Forening, jorn.vinther.sorensen@gmail.com
Friluftsrådet/Sønderjylland, soenderjylland@friluftsraadet.dk
Friluftsrådet/Haderslev, m.martinsen@mail.tele.dk
Haderslev Stift, kmhad@km.dk
Haderslev Domprovsti, haderslev.domprovsti@km.dk

**Fredningsnævnet for Sydjylland
Sydlig del**

Kirkeministeriet
Sendt pr. mail:
km@km.dk

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 9968 8800

E-mail:
esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

27. august 2019
FN SJS 13/2019

J.nr.: FN SJS 13/2019: Ansøgning om opførelse af et maskinhus på 81 m² ved Højrup Kirke inden for Exner-fredningen af Højrup Kirke.

Fredningsnævnet har den 5. marts 2019 modtaget en ansøgning om opførelse af et maskinhus på 81 m² ved Højrup Kirke inden for Exner-fredningen af Højrup Kirke.

Der er på ejendommen tinglyst en fredningsdeklaration - en Exnerfredning - den 20. november 1952 og senere for at sikre indsigten til og udsigten fra kirken.

Det er derfor bestemt i fredningsdeklarationen, at de fredede arealer ikke må bebygges eller beplantes midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke må opbevares redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande på de fredede arealer, så indsigten til kirken ødelægges, midlertidigt eller vedvarende, ligesom der ikke på arealerne må opsættes skure m.v.

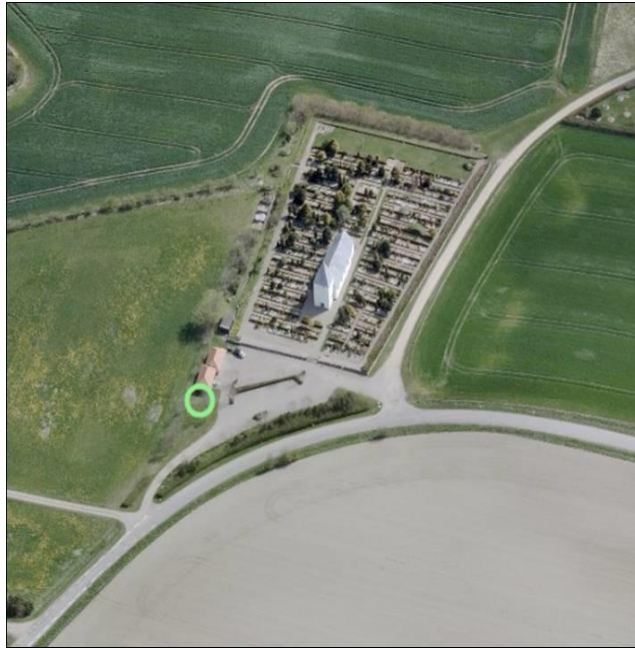
Det fremgår i øvrigt af fredningsdeklarationen, at

”Sålænge det pågældende areal administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirkeministeriet, dog efter indhentet erklæring fra fredningsnævnet, afgørelse om nyplacering af bygninger på det nævnte areal og tillige om selve byggeplanen for disse samt angående beplantning af arealet af hensyn til evt. fremtidig inddragning under kirkegården...”

Fredningsnævnet skal derfor afgive en erklæring til brug for Kirkeministeriets behandling af sagen.

Sagens baggrund

Det fremgår af ansøgningen af 5. marts 2019, at maskinhuset ønskes opført i forlængelse af de på nedenfor viste kortudklip eksisterende bygninger, der anvendes til graver, kontor, kapel m.m., nord-vest for kirken, markeret med en grøn cirkel:

På kortet nedenfor ses kirken markeret og det fredede område er vist med blå skravering.

Den Kongelige Bygningsinspektør har den 16. maj 2018 udtalt:

” ...

Graverfaciliteterne ved Højrup Kirke ligger udenfor selve kirkegården. Der er i forvejen 2 mindre, sammenkoblede bygninger, og den påtænkte bygning kobler sig på denne lille kæde af bygninger. Den ny bygning vil få et betydeligt større volumen end de to eksisterende.

Der er ikke vedlagt noget program for hvilket behov man har, men det fremgår, at menighedsrådet har arbejdet med sagen i lang tid, så man må gå ud fra, at bygningens størrelse svarer til behovet.

De fremsendte facadetegninger er ganske svære at tyde, men det ses, at bygningskroppen får en form som svarer til de nuværende bygninger, og at facade- og tagmateriale vil svare til hinanden.

Det er vor vurdering, at den påtænkte nybygning ikke vil have indflydelse på indsynet til eller udsynet fra Højrup Kirke.”

Nationalmuseet har den 4. juni 2018 udtalt:

”Nationalmuseet er bedt om en udtalelse i anledning af menighedsrådets projekt for opførelse af nyt redskabshus ved vestenden af det eksisterende maskinhus. Dette er beliggende uden for kirkegården, nordvest for denne.

Den nye bygning er ganske stor i forhold til det, som allerede er bygget, og tilsammen vil rækken af huse nok fremstå ganske markant. Det gælder både set inde fra kirkegården og udefra, når man kommer til kirken. Nationalmuseet skal derfor anbefale, at der – f.eks. i samråd med kirkegårdskonsulenten – bliver lavet en plan for, hvordan området skal fremstå med hensyn til beplantning, belægning osv.

Nationalmuseet skal endvidere gøre opmærksom på, at både selve nybygningen og tilhørende, jordgående installationer kan føre til, at man støder på arkæologiske fund. Undersøgelsen af disse skal ske i henhold til museumsloven for menighedsrådets regning, og den skal udføres af det lokale, arkæologiske museum, nemlig Museum Sønderjylland...

Muligvis kunne det svare sig at aftale en forundersøgelse med arkæologerne i Haderslev.

Nationalmuseet kan med disse anbefalinger tilslutte sig kgl. bygningsinspektørs anbefaling af projektet med henblik på en tilladelse.”

Kirkegårdskonsulenten har den 20. juni 2018 udtalt:

”Forslaget til det nye redskabsskur og værksted er udarbejdet af Arkitekten og Ingeniøren. Den nye bygning ligger i forlængelse af og er bygget sammen med to mindre bygninger vest for kirkegården. Bygningerne ligger ikke indenfor kirkegården og den nye bygning vurderes ikke at påvirke udsyn fra eller indkig til kirken og kirkegården.

Af tegninger og beskrivelse ser det ud til at den nye bygning, trods sin større størrelse underordner sig de eksisterende bygninger både i form og materialer.

Jeg kan anbefale projektet.”

Haderslev Stift har den 21. juni 2018 udtalt, at de ikke har bemærkninger til projektet i forhold til indsynet til og udsynet fra Højrup Kirke.

Miljøstyrelsen har oplyst, at det ansøgte ikke berører noget Natura 2000-område, og at det ansøgte efter Miljøstyrelsens vurdering ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Fredningsnævnets behandling af ansøgningen:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 27. juni 2019, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

I mødet deltog formanden, retspræsident Margit Ø. Laub, Esbjerg, det ministerudpegede medlem Kjeld Thamdrup og det kommunalt udpegede medlem Olaf Hansen. Endvidere deltog Knud Sindberg og Jørgen Clausen på vegne Danmarks Naturfredningsforening, Martin Martinsen på vegne Friluftsrådet, Søren-Peter Andersen på vegne Haderslev Kommune, arkitekt Søren Bøgedahl, bygningskonstruktør Flemming Snitgaard, graver Dorthe Juhl Schmidt, kirkeværge Ulla Juhl, arkitekt

Flemming Sørensen på vegne Sønderjyske Museer, Finn Schack på vegne menighedsrådet samt Anni Knudsen og Lene Skøtt på vegne Haderslev Domprovsti.

Fredningsnævnets formand redegjorde for ansøgningen og de relevante dele af fredningsbestemmelserne.

Arkitekt Søren Bøgedahl anviste den ønskede placering af maskinhuset. Maskinhuset ønskes opført i den angivne størrelse på 81 m². Der skal være plads til maskiner mv, herunder elværktøj. Pt. opbevares nogle af maskinerne i et mindre uisoleret skur, der vil blive fjernet, når det nye maskinhus er opført. Man har forsøgt at ”klemme størrelsen af det nye maskinhus ned”, så der kun bliver plads til det mest nødvendige. Pt. er man nogle gange nødt til at inddrage kapellet til opbevaring af materialer. Der er derfor et stort behov for et nyt maskinhus. Maskinhuset ønskes opført, så det får samme udtryk som de eksisterende bygninger. Samtlige bygninger vil blive kalket hvide, så bygningerne vil fremstå harmonisk og hvidkalket som kirken. Maskinhuset får en højde på ca. 5 m, hvilket er under 1 m højere end de eksisterende bygninger.

Søren-Peter Andersen oplyste, at kommunen kan tiltræde ansøgningen. Der er arbejdsmiljømæssige hensyn, og det er positivt, at det opsatte skur, der pt. bruges til opbevaring af maskiner vil blive fjernet. Det nye maskinhus vil falde godt ind i landskabet og ikke blive specielt synligt.

Jørgen Clausen oplyste, at Danmarks Naturfredningsforening ikke har bemærkninger til det ansøgte.

Martin Martinsen oplyste, at Friluftsrådet kan tiltræde ansøgningen.

Arkitekt Flemming Sørensen oplyste, at Sønderjyske Museer ikke har indsigelser mod det ansøgte.

Fredningsnævnets udtalelse:

Fredningsnævnet bemærker indledningsvist, at så længe arealerne omkring Højrup Kirke administreres af de kirkelige myndigheder, træffer Kirkeministeriet efter indhentet udtalelse fra fredningsnævnet afgørelse om nyplacering af bygninger på det nævnte areal og tillige om selve byggeplanen for disse. Kirkeministeriet træffer ligeledes afgørelse angående beplantning af arealet af hensyn til eventuel fremtidig inddragning under kirkegården.

I betragtning af baggrunden for forbeholdet er det Fredningsnævnets opfattelse, at sagen skal behandles på samme måde som ansøgninger om tilladelse til at opføre bygninger på de fredede arealer.

Det er formålet med fredningen af arealerne omkring Højrup Kirke at sikre indsigt til og udsigten fra kirken.

Fredningsnævnet kan efter besigtigelsen tiltræde Den Kongelige Bygningsinspektørs og Kirkegårds konsulentens vurdering, hvorefter den ønskede bygning med den påtænkte placering og størrelse ikke vil få nogen betydning for indsigt til eller udsigten fra Højrup Kirke.

Fredningsnævnet kan derfor anbefale, at der gives tilladelse til det ansøgte.

Fredningsnævnet for Syddjylland, Sydlig del
Esbjerg den 27. august 2019

Margit G. Laub
formand

Kopi af denne udtalelse er sendt til:

Arkitekten & Ingeniøren, sb@aing.dk
Haderslev Kommune, post@haderslev.dk, sopa@haderslev.dk
Miljøstyrelsen, mst@mst.dk;
Slot- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
Museum Sønderjylland, tekr@museum-sonderjylland.dk
Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening/Haderslev, haderslev@dn.dk
Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, finn.borchsenius@sm.au.dk
Dansk Ornitologisk Forening, jorn.vinther.sorensen@gmail.com
Friluftsrådet centralt: fr@friluftstraadet.dk
Friluftsrådet Haderslev: soenderjylland@friluftstraadet.dk
Haderslev Stift, kmhad@km.dk
Haderslev Domprovsti, haderslev.domprovsti@km.dk

Fredningsnævnet for Syddjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Tlf.nr.: 9968 8800
E-mail: syddjyllandsyd@fredningsnaevn.dk

11. november 2024
FN SJS 83/2024

FN SJS 83/2024: Ansøgning om dispensation til etablering af ladestander inden for fredningen af Højrup Kirke

Fredningsnævnet har den 8. oktober 2024 modtaget en ansøgning fra Haderslev Stift på vegne af Højrup Sogns Menighedsråd om dispensation til etablering af en ladestander på parkeringspladsen ved Højrup Kirke – nærmere bestemt på matr.nr. 120, Højrup Ejerlav, beliggende Kirkevej 23, 6510 Gram – inden for fredningen af Højrup Kirke.

Fredningsnævnets formand har i medfør af bekendtgørelse om forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk. 5, besluttet at meddele dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, som anført i afsnittet ”Fredningsnævnets afgørelse”.

Sagens oplysninger

Baggrunden for ansøgningen skal findes i reglerne i bekendtgørelse nr. 181 af 5. marts 2020 om forberedelse til og etablering af ladestander i forbindelse med bygninger (ladestanderbekendtgørelsen), som stiller krav om, at der senest den 1. januar 2025 skal være etableret en ladestander i tilknytning til kirkens parkeringsplads. Kirkedigtet vil ikke blive påvirket i forbindelse med etableringen. Det er ikke oplyst, om der vil skulle fældes træer eller fjernes anden vegetation i forbindelse med projektet til eventuel skade for beskyttede arter m.v.

Haderslev Stift har godkendt det ansøgte.

Den Kgl. Bygningsinspektør har henstillet til, at det ansøgte placeres i rækken nærmest vejen og så langt mod nord som muligt, idet standeren her vil stå mere diskret.

Der er ansøgt om dispensation for perioden 1. januar 2025 til den 31. december 2034.

På billederne neden for ses den ønskede placering samt de nærmere specifikationer på ladestanderen:

*Oversigtskort
(den ønskede placering er markeret med et rødt kryds, mens det fredede areal ses skraveret med blå)*

Visualisering

Specifikationer på ladestanderen

EDRI DK Infrastructure – Ladestandere

22 kW ladestandere - Garo LS4 22 kW: Fristående AC ladestander med 2 separate udtag

Den fritstående ladestander med 2 separate udtag, GARO LS4, er en pålidelig og effektiv opladningsløsning. Med sit holdbare aluminiums chassis og kraftfulde udtag er den dimensioneret til at kunne klare hård brug. Sikkerhed er en prioritet, og derfor er ladestanderen udstyret med en indbygget sikringsgruppe og RCD (residual current device), der beskytter mod strømsvigt og sikrer, at opladningen foregår sikkert og pålideligt.

En af fordelene ved denne ladestander, er dens nemme og omkostningseffektive udvidelsesmuligheder. Der kan let tilføjes flere ladestandere til lokationen for fremtidig udvidelse. Ladestanderen leveres uden fastmonteret TYPE2 ladekabel. Dette giver fleksibilitet til, at tilpasse opladningen til forskellige køretøjer.

Ladestanderen og betalingssystemet er fysisk udformet således, at personer med nedsat funktionsevne, herunder kørestolsbrugere, egenhændigt kan anvende ladestanderen.

Ladestanderen leveres i neutrale farver, som fremstår som en integreret del af det omkringliggende miljø.

Til højre ses en standardmodel i aluminiumsfarve, hvor E.ON Drives logo fremgår.

- Aluminiums chassis med kraftige udtag – dimensioneret til hård brug og dermed en yderst robust ladeløsning.
- Laderen kan levere en udgangseffekt på 22 kW, fordelt med minimum 11 kW på hvert af de to ladeudtag,
- men med alle 22 kW til det ene udtag, når kun det ene tages i brug.
- Indbygget sikringsgruppe og RCD
- Nem udvidelse af lokationen og er dermed fremtidssikret.
- Uden fastmonteret TYPE2 ladekabel
- Vægt: 24,5 kg
- Bredde: 375 mm Dybde: 208 mm Højde: 1.400
- Dioder under topdæksel der indikerer ladestatus - Grøn: Ledig, Blå: I brug, Rødt: Fejl
- Hvidt nedadrettet lys der oplyser instruktioner. Lyset, oplever vi, mindsker påkørsler
- Kabel sættes i på 1100mm og RFID læser er på 1200 mm

Den omhandlede matrikel er omfattet af en såkaldt Exner-fredning – tinglyst på ejendommen den 7. august 1953. Formålet med fredningen er at sikre den frie beliggenhed af Højrup Kirke, således at kirkens og kirkegårdens omgivelser også for eftertiden kan fremstå så værdigt som muligt. Fredningen har følgende indhold:

”Arealerne må ikke bebygges; ej heller må de beplantes således, at udsigten til kirken ødelægges midlertidigt eller vedvarende. Der må ikke på arealerne opsættes skure, udsalgssteder, boder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende. Ej heller må der på arealet opsættes toiletter, hønsehuse, pelsdyrfarme, hundegårde eller lignende, sprøjtehuse, benzinstandere, transformatorstationer eller master til elektriske ledninger.”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Ved brev af 24. oktober 2024 har fredningsnævnet anmodet Haderslev Kommune, Miljøstyrelsen, Slots- og Kulturstyrelsen, Museum Sønderjylland, Danmarks Naturfredningsforening/København, Danmarks Naturfredningsforening/Haderslev, Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet Haderslev, Haderslev Stift, Haderslev Domprovsti, Højrup Sogns Menighedsråd om bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist til den 8. november 2024.

Danmarks Naturfredningsforening, afd. Haderslev, har i den forbindelse anført følgende:

”Afdelingen har på sit seneste møde drøftet ansøgningerne og har følgende bemærkninger vedr. ladestandere inden for kirkefredninger:

Afdelingen finder grundlæggende, at sådanne ikke hører hjemme inden for kirkefredningerne ikke mindst da fredningskendelserne bl.a. oplyser, at der specifikt ikke må opstilles benzinstandere inden for fredningen. Er der muligheder for placering uden for fredningerne?

I sammenhæng med ny lovgivning er der rejst krav om etablering af ladestandere ved kirker. Det rejser spørgsmålet om denne lovgivnings forhold til anden lovgivning især Naturbeskyttelsesloven, hvorefter fredninger reguleres, og hvorvidt den nye lovgivning kan tilsidesætte afgørelser truffet efter denne anden lovgivning. (Hvilken lov er her stærkest?) Afdelingen har ikke kendskab til afgørelser herom og finder, at sagen bør prøves i Klagenævnet. Det kan ske enten ved at Fredningsnævnet meddeler afslag, og ansøgerne herefter anker afslagene, eller, hvis der meddeles dispensation, at Afdelingen anker afgørelsen. I så tilfælde vil Afdelingen nødvendigvis skulle anke samtlige afgørelser indtil Klagenævnets holdning kendes. Dette forudsætter så gebyrbetaling ved samtlige anker til den første afgørelse fra klagenævnet foreligger, - måske om halvandet år.

Da fredningerne blev besluttet, var der endnu ikke tænkt på ladestandere til el-biler, og sådanne er derfor ikke omtalt i kendelserne, men Afdelingen formoder, at ladestandere kan ligestilles med begrebet benzinstandere, som er nævnt. Det må derfor have være i fredningsopretterens ånd, at forbuddet også må forventes at omfattet installationer som ladestandere til elbiler. Ved oprettelsen af en fredning kan man ikke specifikt forudse alle kommende nyskabelser, men det må forventes at forbuddet må kunne forventes at omfatte alle evt. lignende installationer, som de kendelserne allerede konkret nævner. Problemet med præcedensdannelse må derfor overvejes.

Afdelingen finder hertil, at det ikke kan være en kirkelig opgave at sørge for energiforsyning til kirkegængeres biler. Der vil med baggrund i fredningskendelsen til sammenligning ikke kunne etableres tilsvarende servicefaciliteter til benzin- henholdsvis dieseldrevne biler mm.

Skulle Ankenævnet stadfæste Fredningsnævnets evt. dispensationer, håber afdelingen, at der i Fredningsnævnets afgørelse bliver stillet vilkår om benyttelse og udseende, f.eks. at ladestanderne alene må benyttes, når køretøjet er hensat i sammenhæng med en kirkelig handling eller under kirkegårdsbesøg. Det må forventes, at behovet for

ladestandere ved landsbykirker er forholdsvist begrænset, da de fleste kirkegængere med elbiler må forventes at have en bolig med ladefaciliteter i modsætning til forholdene i byer, hvor der er etagebyggeri osv. Det er i øvrigt konstateret, at f.eks. ladestandere i Haderslev By ved dammen overvejende står tomme til stor frustration for turister og handlende på jagt efter ledig parkeringsplads.

Afdelingen har ikke ønske om besigtigelse, men deltager gerne heri, hvis Fredningsnævnet beslutter sig herfor.”

Der er ikke herudover modtaget bemærkninger.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det fremgår videre af stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde (Natura 2000), hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper eller levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Det fremgår desuden af stk. 3, at medmindre betingelserne i § 65, stk. 3, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller 2) ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier (såkaldte bilag IV-arter).

Formålet med fredningen er at sikre den frie beliggenhed af Højrup Kirke, således at kirkens og kirkegårdens omgivelser også for eftertiden kan fremstå så værdigt som muligt.

Fredningsnævnet finder ikke, at det ansøgte som følge af den ønskede placering på en i forvejen etableret parkeringsplads sammenholdt med ladestanderens relativt neutrale udseende og begrænsede omfang i øvrigt kan siges at være i direkte strid med fredningens formål.

Fredningsnævnet finder heller ikke, at det ansøgte vil fremstå skæmmende på omgivelserne omkring kirken og kirkegården i en sådan grad, at der bør meddeles afslag.

Fredningsnævnet har desuden tillagt det vægt, at det ved lov er besluttet, at der skal etableres en ladestander i tilknytning til kirkens parkeringsplads.

På denne baggrund, og idet det ansøgte heller ikke kan antages at ville påvirke udpegningsgrundlaget for beskyttede Natura 2000-områder og beskyttede bilag IV-arter negativt, meddeler fredningsnævnet dispensation til det ansøgte, dog på følgende vilkår:

- at der ikke i forbindelse med etableringen af det ansøgte skal fældes træer eller fjernes anden vegetation.

Den meddelte dispensation udløber den 31. december 2034.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale

gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Esbjerg den 11. november 2024

Henrik Tosti
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Haderslev Kommune, post@haderslev.dk

Miljøstyrelsen, mst@mst.dk

Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Museum Sønderjylland, planer@msj.dk

Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening/Haderslev, haderslev@dn.dk

Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, finn.borchsenius@sm.au.dk

Dansk Ornitologisk Forening, gert.fahlberg@bbsyd.dk

Friluftsrådet Haderslev, h.j.suadican@icloud.com

Haderslev Stift, kmhad@km.dk, mahl@km.dk

Haderslev Domprovsti, haderslev.domprovsti@km.dk

Højrup Sogns Menighedsråd, 9037@sogn.dk